

OSLO KOMMUNE FORNEBUBANEN

Saksbehandler, innvalgstelefon

Marte Strand Kvalø, 22003641

Tillatelse til graving i forurenset grunn - Fornebubanen – Parsell 2 – Lysaker – Majorstua

Fylkesmannen i Oslo og Viken viser til tiltaksplaner for terrenginngrep i forurenset grunn oversendt 14.04.2020 i forbindelse med bygging av Fornebubanen. Tiltaksplanene gjelder for parsell 2 på strekningen Lysaker til Majorstua. Følgende tiltaksplaner er oversendt:

- Skøyen i berg – Miljøgeologisk datarapport og tiltaksplan, datert 03.04.2020
- Vækerø stasjon - Miljøgeologisk datarapport og tiltaksplan, datert 01.04.2020
- Bestum – Miljøgeologisk datarapport og tiltaksplan, datert 21.02.2020
- Prinsessealleen – Miljøgeologisk datarapport og tiltaksplan, 21.02.2020
- Madserud - Miljøgeologisk datarapport og tiltaksplan, 21.02.2020
- Majorstua stasjon - Miljøgeologisk datarapport og tiltaksplan, 10.03.2020
- Lilleaker - Miljøgeologisk datarapport og tiltaksplan, 09.03.2020

Vedtak

Fylkesmannen gir Oslo kommune, Fornebubanen tillatelse til graving og håndtering av forurenset grunn på områdene som tiltaksplanene omfatter. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16 i samme lov. Fylkesmannen har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Forhåndsvarsling

Søknaden har vært på en begrenset høring til Oslo kommune og ligget ute på Fylkesmannens nettside. Tiltaket er en del av prosjektet med anleggsarbeid i forbindelse med bygging av Fornebubanen og det har tidligere vært anledning for berørte parter å komme med uttalelser.

Fylkesmannen har fått uttalelse fra Bymiljøetaten og Vann- og avløpsetaten.

Vann- og avløpsetaten har ingen innvendinger til tiltaksplanene så lenge påslipp til kommunalt spillvannsnett håndteres i henhold til fylkesmannens og kommunens krav.

Plan- og bygningsetaten anbefaler at Miljødirektoratets veileder for forurenset grunn (TA 2553/2009) legges til grunn for behandling av tiltaksplanene for parsell 2. Videre anbefales det at tiltaksplanene behandles i samsvar med gjeldende regulering angitt i kommuneplan for Oslo, aktuelle kommunedelplaner og reguleringsplan S4986 Detaljregulering for Fornebubanen. Lysaker – Majorstuen.

Fylkesmannens vurdering

Generelt

Graving i forurenset grunn kan medføre fare for forurensning og tiltaket krever derfor en godkjent tiltaksplan i henhold til forurensningsforskriften kapittel 2 eller tillatelse etter forurensningsloven § 11, jf. forurensningsloven § 7. Fylkesmannen er involvert i utbyggingen av Fornebubanen ved behandling av tillatelse etter forurensningsloven for anleggsarbeid og har derfor fått delegert myndighet fra Miljødirektoratet til å behandle graving og bygging i forurenset grunn, brev datert 08.08.2019. Fylkesmannen behandler tiltaksplanene som en søknad om tillatelse etter forurensningsloven § 11.

Fylkesmannen har allerede satt vilkår for utslipp til vann i tillatelse etter forurensningsloven for anleggsarbeider ved bygging av Fornebubanen, datert 13.02.2020. Disse vilkårene gjelder også for de omsøkte terrenginngrepene i forurenset grunn.

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 5. ledd. Dette innebærer at det må foretas en helhetlig vurdering der både forurensningshensyn, generelle miljøhensyn og alminnelige samfunnsmessige hensyn tas med i betraktningen.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet som berører naturmangfold. Dette innebærer at naturmangfoldlovens prinsipper også må legges til grunn når det gjøres en vurdering etter forurensningslovens bestemmelser.

Forurensningens omfang

Avbøtende tiltak under gravearbeidene som skal gjennomføres og at eventuelt forurenset vann som oppstår skal renses i renseanlegg for anleggsvann eller eventuelt samles opp og kjøres til godkjent mottak, gjør et Fylkesmannen mener at faren for spredning av forurensning er lav. Vi har satt krav om at tiltaket utføres i henhold til tiltaksplanene som er innsendt.

For at anleggsvirksomhet tilknyttet bygging av Fornebubanen ikke skal forringe vannkvalitet har Fylkesmannen stilt krav til utslippskontroll i tillatelse etter forurensningsloven datert 13.02.2020. Disse vilkårene gjelder også overordnet for de omsøkte terrenginngrepene i forurenset grunn.

Hvis det oppstår anleggsvann som er forurenset må det vurderes om anleggsvannet må samles opp og kjøres til godkjent mottak eller om det kan håndteres i renseanleggene som er etablert for anleggsarbeidet til Fornebubanen. Anleggsvannet må prøvetas før det håndteres videre.

Ved tiltaksområdet på Lilleaker skal det foregå graving i nærhet til elva. Fylkesmannen har stilt vilkår om at det må sikres at graving og mellomlagring av masser ikke medfører avrenning til Lysakerelva.

I flere av tiltaksområdene har det ikke blitt tatt tilstrekkelig med prøver til at prøvetettheten er dekkende på grunn av bygninger eller installasjoner i grunnen. Fylkesmannen har stilt krav om at det må tas supplerende undersøkelser slik at prøvetettheten i hvert tiltaksområde tilfredsstiller veiledende prøvetetthet i TA 2553/2009.

Vi har også stilt krav om at personell med dokumentert miljøkompetanse skal følge opp prosjektet jevnlig for å sikre forsvarlig håndtering av forurenset grunn og skal delta på oppstartsmøte hvor tiltaksplanen skal gjennomgås med graveentrepenør.

Vedrørende risiko for å påtreffe syredannede bergarter

Tiltaksplanene beskriver at det er en risiko for å påtreffe syredannende bergarter. Fylkesmannen har avklart med Fornebubanen at det skal sendes inn en egen tiltaksplan for risiko og håndtering av syredannede bergarter. Fylkesmannen vil behandle dette etter forurensningsloven. Håndtering av syredannende bergarter omfattes derfor ikke av denne tillatelsen.

Utgravd alunskifer inneholder ofte så mye radioaktive stoffer at den må forvaltes som radioaktivt avfall og kan føre til radioaktiv forurensning. Radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall reguleres etter forurensningsloven og forvaltes av Statens strålevern. Oslo kommune Fornebubanen må derfor også sørge for at det foreligger tillatelse fra Statens strålevern for håndtering av alunskifer hvis dette blir nødvendig.

Konsekvenser for naturmiljøet

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Uønskede fremmede arter utgjør en trussel mot norsk natur og økosystemer, og spredning av disse bør forhindres. Fylkesmannen har satt som vilkår for tillatelsen at tiltakshaver iverksetter nødvendige tiltak for å hindre spredning, jf. Forskrift om fremmede organismer¹. Vi viser til § 18 om alminnelige krav til aktsomhet.

Fylkesmannen vurderer at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og konsekvenser på miljøet. Området på Lilleaker grenser til Lysakerelva som er et vernet vassdrag. Lysakerelva har anadrom fisk og det er registrert elvemusling i vassdraget. Fylkesmannen har satt vilkår om at det må settes inn tiltak som sikrer at terrenginngrepene ikke medfører avrenning av anleggsvann til Lysakerelva. Fylkesmannen har vurdert tiltakene i tråd med bestemmelsene i

¹ Forskrift om fremmede organismer, <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-06-19-716>

naturmangfoldloven § § 8-12. Vi kan ikke se at terrenginngrepene i forurenset grunn vil medføre skade på naturmangfoldet av betydning. Vi vurderer at fastsatte vilkår vil sikre at naturmangfoldet ikke vil forringes.

Det vises for øvrig til vurderinger etter naturmangfoldloven gjort i vedtak om tillatelse til anleggsarbeid ved bygging av Fornebubanen, datert 13.02.2020 hvor vi har stilt krav til utslipp av anleggsvann.

Forhold til alminnelige samfunnsmessige hensyn

Tiltaket er en del av anleggsarbeidene for bygging av Fornebubanen, som er et viktig samferdselsprosjekt.

Konklusjon

Tiltaket vil kunne medføre fare for spredning av forurensning i en begrenset periode, men ved gjennomføring av tiltaket som beskrevet i tiltaksplanen, samt fastsatte vilkår i tillatelsen mener vi at faren for spredning av forurensning er lav.

Vi forutsetter at tiltakshaver klarer området i forhold til infrastruktur i grunnen, herunder ledninger for elektrisitet, vann og avløp. Det forutsettes også at tiltaket er i samsvar med reguleringsplan.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel om gebyr datert 11.05.2020. Fylkesmannen vedtar at forurensningsforskriftens § 39-4 sats 7 kommer til anvendelse i denne saken. Virksomheten skal betale kr 16 600 for Fylkesmannens arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Marte Strand Kvalø
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Vilkår til tillatelse til graving i forurensset grunn - Fornebubanen – Parsell 2 – Lysaker – Majorstua

Kopi til:

Oslo kommune v/plan- og
bygningsetaten

Oslo kommune v/ vann- og avløpsetaten